

In tegenstelling met de bij de gegolfde glimmerlei besproken verandering door druk, welke we regionaal-metamorfose noemen, omdat zij plaats vindt over groote gebieden, heet de laatst beschrevene, door verhitting van het magma veroorzaakt, contact-metamorfose.

Ook deze is weer tweërlei, n.l. omzetting door de groote verhitting alleen, een geval dat zelden voorkomt en waarvan we het resultaat zien op de foto van den broodkorstzandsteen; en gewone metamorfose door indringing van gassen, dampen en magma-stroomen — de taai-vloeibare gloeiende gesteentemassa's — welke door toevoer van nieuwe stoffen onder hooge temperatuur, omsmelting en nieuwvorming in het aanliggend gesteente bewerken.

Voorbeelden hiervan in een volgend artikel.

Amersfoort.

P. VAN DER LIJN.

PADDENSTOELEN UIT DE BILTSCHÉ BOSSCHEN.

ET heeft licht gevoren en achter door de kaarsrechte toppen van het hooge donkere sparrenbosch, dat nog blauw-wazig in de nevels is gehuld, komt de zon hare eerste stralen werpen over de grasvlakte. Karmijnrood de zwarte wolkenbanken omzoomend, tooverst ze de witbeijdsde grasjes, waar een zestal reeën van staan te grazen, zacht rose. Het is één van die frissche morgens, waarin een vroege wandeling zoo opwekkend aandoet, maar waarbij niet zoo erg veel te beleven valt.

Miesperende Goudhaantjes en luidruchtige, voorbijtrekkende Meezen; wat Vinken, Keepen en Sijsjes, scharrelend langs den weg en in den ruigten; kortzingende Kuifleeuweriken, een Roodborst, die neuriet en een Winterkoning, die ratelt.

Paddenstoelen staan stijf bevroren en als de zon ze zoo dadelijk doet ontdooien, vallen ze slap ter aarde en zijn weldra niet meer dan zwarte hoopjes.

Maar daar voor me uit glinstert in helle kleuren, diep oranje-geel, me toch nog iets onder een hoopje bladeren toe. Als ik er op af stap, hebben de reeën, waarbij verscheidene met mooi vertakte horens, me in de gaten gekregen en huppelen nu, mij de lichtgekleurde staartjes toewendend, in draf weg, springen over konijnengaas, daarna over een greppeltje en verdwijnen dan in het donkere sparrenbosch.

Als ik gezien heb, dat onder de bladeren een groep prachtige oranje kleverige koraalzwammen, *Calocera viscosa*, om een boomstronk staan (ik begrijp niet, hoe zoo'n beetje bladeren die waterrijke paddenstoelen voor stukvriezen hebben kunnen behoeden), dan volg ik de reeën naar het sparrenbosch. Want in zoo'n groot bosch gaat de temperatuur niet dadelijk mee en als dan op het open veld lichte vorst heerscht, dan is dáár in 't bosch dikwijls nog een en ander te vinden.

Maar het vischmandje, dat ik onder mijn arm heb, blijft nagenoeg geheel leeg.

Tusschen de duizenden en duizenden dennennaaldmarasmijsjes, *Marasmius androsaceus*, staan nog een paar fraaie, slanke oranje-bruine paddenstoelen in het groene mos. Het zijn n.l. *Cortinarius paleaceus*, de paddenstoelen, die me, als ze pas in groepjes uit het mos omhoog komen, met hun bruinzwarte kopjes, die zilverachtig geschubd zijn, zoo aan hoopjes konijnenbolletjes doen denken. Natuurlijk zijn er Polyporus-soorten, maar die kunnen erg veel verdragen: daar heb je bijv. *Polyporus sulphureus*, de prachtige oranje zwavelzwam, die dit jaar meer dan anders, op verschillende plaatsen, schijnt op te duiken. Maar in vergelijking met wat er een paar maanden en een paar weken geleden stond, is het niets. Eerst waren er die massa's eetbare soorten geweest, al die vleezige Boleten. Ja, als ik aan dien tijd denk, dat er elken dag vier soorten paddenstoelen opgesmuld werden! Het is wel erg jammer geweest, dat ik dien tijd alleen gebruikt heb, om maar zooveel mogelijk eetbaars naar binnen te halen, maar wie kan al die heerlijkheden, als hij ze eenmaal geproefd heeft, daar zoo maar laten verrotten? In dien tijd hebben de Biltsche bosschen mij hun rijkheid aan eetbare paddenstoelen getoond. Het verschijnsel, dat hier van één enkele soort dikwijls zoo veel meer voorkomt dan op andere plaatsen (als voorbeeld in de eerste plaats de Boletussoorten; *edulis*, *élegans*, *scaber*, *piperatus* en *luteus* en verder o.a. de gele Eierzwam en de valsche, die niet valsch is), heb ik al sinds eenigen tijd trachten te verklaren. De enorme hoeveelheden *edulis* bijv. zijn opvallend. Van een enkel boschje zou men gerust een heel leger dagen kunnen voeden.

Ik ben in die Augustusmaand in Doorn en Wageningen geweest, oostelijker streken dus, waar men misschien eerder méér zou verwachten, maar waar de hoeveelheden, vergeleken met hier, werkelijk niets waren. Hetzelfde in Amersfoort: van daaruit werd me om het Eekhoortjesbrood gevraagd voor de Belgen, daár was het niet te vinden. Ik geloof, dat ik het uit allerlei feiten moet verklaren: het groote aantal sparrenbosschen hier schijnt speciaal voor de hoeveelheden Boleten gunstig te werken en vooral de afwisseling van dit naaldhout met loofhout (Beuken en Eiken) schijnt een gunstigen invloed te hebben. Bovendien zal door de ligging aan den rand van den Utrechtschen heuvelrug de waterrijkdom groter zijn, dan op andere hooggelegen zandige streken en zal dit gunstig zijn voor de ontwikkeling van een groot aantal paddenstoelen. Maar ik ben wat afgedwaald; die hoeveelheden lekkernijen hebben het 'm gedaan! Ze hebben me in Augustus ook verblind en dat heeft me achteraf erg gespeten, want in den herfst, toen de eetvoorraden opraakten of door vliegen onbruikbaar gemaakt werden, en ik naar andere dingen uit ging zien, toen merkte ik dat er ook zooveel bijzonders, interessants en zeldzaams te vinden was en dat had ik allemaal voorbij laten gaan. En in dezen herfst kon ik nog maar eens in de veertien dagen de Biltsche bosschen in. Toch was er die paar keer genoeg te vinden en daar wilde ik iets van vertellen. Interessant waren de mooie langgerekte oranje *Cordiceps militaris*, die bij uittrekken op een vlinderpop bleken vast te

zitten; schitterend van kleurenpracht waren de groote oranje bekerzwammen.

Aardig waren de bundeltjes Knotszwammen, die een voorkeur schijnen te hebben voor Beuken en Eiken, wat zeldzamer al, dergelijke paddenstoelen, zonder knotsjes aan het eind, geel gekleurd en wat langer. Hun naam was: *Clavaria inaequalis*. Daar straks noemde ik nog *Boletus piperatus*, omdat die nog niet in „Het Paddenstoelenboekje” staat en 't hier een heel algemeene paddenstoel is, wil ik er nog even iets van vertellen. In hun uiterlijk lijken ze nog niet zooveel op Boleten, door hun dikke vleezigheid gekenmerkt. Ze zijn veel magerder uitgevallen en dat kunnen we uit eetooqpunt niet betreuren. Want namen we zoo'n platten paddenstoel op (we zien dan aan de aanwezigheid van buisjes natuurlijk dadelijk dat we met een Boleet te doen hebben), halen we eerst den geligen, later meer bruinigen hoed er af en proeven een stukje van 't vleesch... dan blijft het niet lang in onzen mond, want een scherpe doordringende pepersmaak doet het er dadelijk uit verdwijnen. Dit is dan ook een prachtig herkenningsmiddel en een letterlijke vertaling van Peperboleet zal dan ook zeer goed

Clitocybe-soorten.

zijn. De buisjes zijn geel tot bruin, de hoed is glad, glimmerig en de groeiplaats is onder sparren. Dan had ik een vast Clitocybeplaatsje onder een groep beuken. De eene week vond ik daar in groote verscheidenheid fraaie witte tot geelwitte, weinig gesteelde paddenstoelen, in den vorm van oortjes, kommetjes met gegolfde randen, e. d. Het bleken *Clitocybe pithyophila* te zijn. Twee weken daarna stonden er dan weer andere minder opvallende, kleine, schijnbaar onbelangrijke paddenstoelen. Ze waren geelwit, flink gesteeld, de hoedjes gestreept en groeiende op beukenbladeren.

Mejuffrouw Cool, wie ik ze opgezonden had, determineerde ze even welwillend als altijd voor me en toen bleken 't nogal aardige dingen te zijn, wat zeldzaamheid betreft, ze werden er geconserveerd met den naam van *Clitocybe candicans*. In November stonden er dan weer van die mooie witte bollen *Clitocybe suaveolens* met gestreepten glasachtigen rand. Een Clitocybe-soort, dat ook wel eens in „Het Paddenstoelenboekje” opgenomen kan worden, in *Cl. brumalis*. Ieder, die in November wel eens in de dennenbosschen heeft gewandeld, zal 't met me

eens zijn, dat dat dan de algemeenste paddenstoelen zijn. Vallen ze door kleur niet op, dan toch zeker wel door de eigenschap, dat ze in kolossale massa's prachtige groote heksenkringen vormen. Komen ze pas boven de bladeren en dennennaalden uit, dan zijn ze melig bestoven. Bladeren, stengels, plantjes alle zijn van één kleur: wit-grijs. Ze zien er glazig en waterig uit, wat in zoo'n tijd ook niet anders te verwachten is en de rand is weer gestreept. Maar toch zijn er in dien tijd nog wel mooiere paddenstoelen. Daar heb je bijv. de moeilijke, maar mooie Cortinariussoorten. Want al zijn ze nog zoo gewoon de Vermiljoenzwammen blijven met hun schitterende plaatjes altijd even mooi; de kaneelkleurige zwam is ook altijd nog wel te vinden, maar het is altijd opletten, want er kan nog dikwijls wat tusschen zitten. Zoo vond ik bijv. een dergelijken paddenstoel met een hoed met gegolfd rand in het midden uitlopend tot een donker gekleurde punt, de plaatjes waren bruin en er was een duidelijk overblijfsel van een cortina aan den stengel te zien. Waarschijnlijk was het *Cortinarius rigidus*. Maar ook de stevige forsche Cortinariussoorten zijn in November nog te vinden. Ik bedoel de Cortinariussoorten, zooals de gewone *Cort. albo-violaceus* ons doet zien: een krachtige steel, naar onderen toe knolvormig verdikt en een mooie flinke hoed.

Zoo ziet ook *Cort. cinereo-violaceus* er uit. Ik vond hem meest in Berkenbladeren, van het jaar op Oranje-Nassauoord. Een mooie gekleurde tekening kunt u er van vinden in het Winteralbum No. 7. Inoloma heet hij daar, en zijn naam is ook eigenlijk *Inoloma cinereo-violaceus*, maar hij behoort tot de groote groep van de Cortinariussoorten; als we hem dus zoo noemen, zal hij 't ook best vinden en voor ons is 't makkelijker. Want die Cortinariussoorten zijn alle te herkennen aan een cortina of een gordijn of meestal aan de resten, de overblijfsels er van. Alleen bij jonge exemplaren is de cortina soms mooi te zien. Zoodra de paddenstoelen echter wat opschieten, dan scheuren de gordijnen stuk, een gedeelte blijft aan den hoed zitten en de rest aan den stengel. Weldra verschrompelen die resten. En als we eens even goed kijken, zijn die resten duidelijk zichtbaar. *Cort. cinereo-violaceus* heeft duidelijke bruine resten aan den hoed en die zijn op dat plaatje ook zeer mooi te zien. Aan den stengel zien we er minder van. Wat donkere haren wijzen er ons nog op.

Ze kwamen daar allemaal met hun ronde kopjes, van een witte tot een bruinvioletachtige kleur door de berkenbladeren heenworstelen. Ze stonden er bij massa's en bij uitgraven konden we de bruine plaatjes beter zien en de hoeden, die van dwarse barsten voorzien waren en eenigszins glommen, voelden vezelig aan.

Over het geslacht *Cortinarius* sprekende, mag ik niet vergeten te noemen een zeldzame vondst, waarschijnlijk nieuw voor ons land, maar waarvan de naam nog bevestigd moet worden door nieuwe exemplaren.

Het zal echter niet moeilijk zijn 't komende jaar nieuwen voorraad te halen en op te zenden, want in 't sparrenboschje, waar hij groeide, stond hij in een niet gering aantal en prijkte er als een waardige vertegenwoordiger van de

zwammenflora. Hij had een grooten bolvormigen hoed, die door een flinken krachtigen steel gedragen werd, in uiterlijk dus een mooie forsche paddenstoel.

Bij nader bekijken viel al dadelijk een eigenschap op, die bij deze groep van paddenstoelen, zoover mij bekend, zelden voorkomt, nl. groote kleverigheid van den hoed. Op den eenigszins bultigen hoed, zat van alles vast: dennennaalden, grassprietjes, een blad en dergelijke rommel. Natuurlijk, dat ik toen deze zwam eens wat nader ging bekijken; een kastanjekleurige hoed en ook de stengel was bijzonder fraai: krachtig, en lila gekleurd, terwijl bovenaan duidelijke kaneelkleurige cortinaresten schitterend tegen het paars afstaken.

Eigenaardig was ook dat het vleesch overal lila gekleurd was.

De kleur van de plaatjes was bruin. Ik stuurde het exemplaar naar Leiden op, maar Mej. Cool verkeerde in twijfel, en vroeg om nieuwe exemplaren.

Toen ik echter twee weken later terugkwam in 't sparrenboschje, had 't gevoren en was er verder niets meer van te vinden: We zullen hopen, dat het volgend jaar nieuwe exemplaren den naam, dien Mej. Cool er intusschen voor gevonden had nl. *Cortinarius (Phlegmacium) largus* var. *balteatus*, zullen bekrachtigen.

Het is nog maar kort geleden, dat ik ze omschopte, of met een stok de hoeden afsloeg, de ongelukkige verschoppelingetjes. Thans zou ik ze niet meer kunnen missen in 't bosch, evenmin als de vogels met hun daverend of weemoedig gezang. Als ik nu met de vorst het bosch inwandel, en ik vind geen paddenstoelen, die met hun oneindige verscheidenheid in vormen en met hun kleurenrijkdom den kalen grond van 't dennen- maar vooral van 't sparrenbosch opvroolijken, dan voel ik, dat daar iets ontbreekt, evenals in een bosch zonder vogels.

Cortinarius largus var. *balteatus*.

Want hoe prachtig en statig een sparrenbosch ook is, vooral als de takken zware vachten sneeuw torsen, toch zou ons dat bosch bij inwandelen kaal en doodsch lijken, als de grond er niet opgevroolijkt werd door duizenden paddenstoelen, die elkaar in sierlijkheid en schilderachtige groepeerings trachten voorbij te streven. Ja, op den donkeren boschgrond van een sparrenbosch tieren altijd veel paddenstoelen. En ook in November is daar nog genoeg te vinden. Daar heb je de *Entoloma*'s, de *Tricholoma*'s, de *Hypholoma*'s, de *Collybia*'s (*butyracea*), de *Hebeloma*'s (vooral *crustuliniforme*), de *Mycena*'s en zoo nog veel en veel meer, die daar dan te vinden zijn. Laten we maar eens even kijken naar de *Entoloma*'s. Daar is al genoeg aan te bestudeeren, ja zooveel, dat 't voor ons beginners, haast ondoenlijk is, de verschillende soorten van deze groep uit elkaar te houden, of we moeten over een zeer sterken microscoop

beschikken, die honderden malen vergroot. Als we daar in zoo'n donker sparrenbosch aan 't verzamelen zijn, dan vallen die helmen van de *Entoloma's* niet eens zoo erg op tusschen al de klokvormige hoedjes van *Helm-* en andere *Mycena's*. Bekijken we ze eens nader, dan zouden we niet zeggen, dat we hier met Roodsporigen te doen hebben, de plaatjes zijn slechts flauw rose gekleurd, we moeten ze dus eerst maar op wit papier wat laten liggen om de kleur van de sporen te weten te komen en als we een goeden microscoop hebben om den vorm van de sporen te zien. „Het Paddenstoelenboekje“, dat juist die paddestoelen opgeeft, die we zonder behulp van zoo'n microscoop kunnen determineeren, noemt deze *Entoloma's* dan ook niet. Toch mogen we ze in 't sparrenbosch niet voorbij loopen. Ik wil slechts 2 soorten noemen, die hier in de sparrenbosschen groeien, de ééne in Augustus en wel *Entoloma clypeatum* met een glimmenden drogen grijzigen hoed, die iets olijfvachtig getind is, terwijl de plaatjes lichtrose zijn.

Naucoria sideroides en *Entoloma niderosum*.

En dan *Entoloma niderosum* in November, waarvan 'tschetsje is. De steel schilfert soms boven in krullen af, hij is vezelig en hol van binnen. De kleur er van is net zoowat als die van den hoed, grijsbruin. De hoed is in 't midden puntig, vooral bij jonge exemplaren is die punt donker gekleurd. We

zien over den hoed ook strepen, die van 't midden naar den rand afloopen. De plaatjes zijn flauw rose, soms zelfs grizig. Nu groeide daar in November op een hoop rommel een paddenstoeltje in verscheidene exemplaren, dat dadelijk mijn aandacht trok. De heele paddenstoel zag er eigenaardig uit: een steel, die bijna heelemaal pikzwart was, behalve het bovenste gedeelte met een bruine kleur. Bij uittrekken bleek de stengel te eindigen in een knolletje, wat ook nog al eigenaardig is. De hoeden waren bolrond. Hun kleur was zeer fraai: de rand kastanje-bruin en de bovenzijde wit-vezelig; de plaatjes waren licht rose. Ik stuurde ze met andere exemplaren op naar Leiden en toen hoorde ik, dat ik te doen had met een soort, nieuw voor ons land. Het was een *Naucoria*-soort, *Naucoria sideroides*. Het uiterlijk van den paddenstoel is op 't schetsje wel te zien.

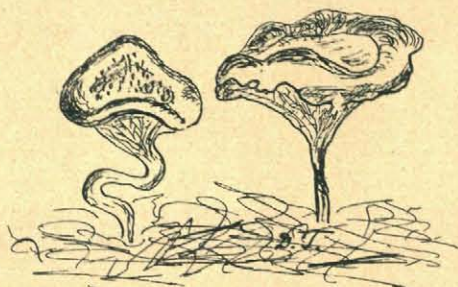
Voor ik wat wil gaan vertellen van mijn vondsten onder loofhout, moet ik 't toch nog even hebben over de *Tricholoma's*. Dit is zoo een belangrijke groep paddenstoelen in onze dennenbosschen, dat we die niet mogen voorbijgaan. Het

beginnt in Augustus in de Bilt al met de soorten *albo-brunneus* en *ustale* met een bruinen hoed, die glimt en eenigszins vezelig is, daardoor, als we er met onze hand overheen gaan, net als zeemleer aanvoelt. De stengel heeft dezelfde kleur als de hoed en de plaatjes zijn licht rose-violet. In November krijgen we den hoofdschotel, de sterk ruikende *Tricholoma sulphureum*, die vooral bij druk erg zoet ruikt en daaraan z'n naam Narciszwam te danken heeft. Ook de kleur komt overeen met die van Trompetnarcissen, heelemaal geel, ook 't vleesch. Een andere gele *Tricholoma*, die overal tusschen de dennennaalden omhoog komt is *Tricholoma equestre*, een paddenstoel, die ook van 't begin tot 't eind geel ziet: zwavelgele plaatjes, hoed en stengel en in de donkere dennenbosschen valt een zwam met een zoo heldere kleur zeer op. Het is een zeer mooie paddenstoel en ik voor mij vind deze *equestre* mooier dan de Narciszwam. Misschien speelt de snoeplust me hier weer parten, want *equestre* kunnen we heel goed eten, terwijl *sulphureum* vergiftig schijnt te zijn.

Een andere algemeene *Tricholoma* van 't dennenbosch is *Tricholoma saponaceum*, een paddenstoel met een eenigszins glanzenden en bollen hoed, die ongeveer 6 cM. groot is. De paddenstoel groeit op Oranje Nassau-oord veel in de walkanten van de greppels, die er de dennenbosschen doorsnijden. De vezelige stengel wortelt daar flink in 't zand en komt er vaak horizontaal uit te voorschijn. Deze zijdelingsche stengel vertoont bij doorbreken, behalve dat hij hol is, nog, dat 't vleesch robdachtig wordt. De heele paddenstoel ziet er witgrijs uit, de hoed wordt naar 't midden toe donkerder, de plaatjes zijn grof. Er zijn nog meer *Tricholoma*'s in de dennebosschen, maar 't wordt tijd, dat ik ook nog eens iets van een paar loofhoutzwammen vertel.

Het eerst zal ik aan de beurt laten komen een paar *Cantharellus*soorten. Hoe fraai *Cantharellus aurantiacus* ook kan zijn, vooral wat later in 't najaar, als hij in allerlei vormen, groot en klein, gelobd en gedraaid voorkomt, de *Cantharellus*, dien ik nu ga bespreken, overtreft dit soort nog in slankheid, vorm en sierlijkheid.

Ik bedoel *Cantharellus umbonatus*, een nogal zeldzaam soort, dat ik van 't jaar en in de Bilt, en op Oranje Nassau-oord in kolossale hoeveelheden heb aangetroffen. Duizenden stengels verhieven zich slank uit het mos omhoog en verschillende exemplaren bereikten er een hoogte van 10 cM. Ze groeiden over een groote uitgestrektheid onder Amerikaansche eiken. Daarbuiten echter vond men geen exemplaren meer. We kunnen dus wel vermoeden, dat deze paddenstoel een voorkeur voor dit bosch heeft. De hoeden van de jongere exemplaren zijn nog plat, niet komvormig, ze eindigen in 't midden in een puntje; bij deze exemplaren zijn de plaatjes nog prachtig reinwit en de hoeden zijn donker-violet.

Cantharellus carbonarius.

Worden de paddestoelen groeter dan beginnen de plaatjes een geelbruine tint te vertoonen en worden de hoeden fraai komvormig met omgeslagen en gekartelde randen, ook hier is 't puntje midden op den hoed nog zichtbaar. De hoeden zijn bij die oude volwassen exemplaren tot 5 cM. in doorsnede en zwart-violet tot grijsbruin van kleur; bij droogte glimmen de hoeden.

De plaatjes, die als bij andere *Cantharellus*-soorten op den stengel afloopen, zijn sterk samengesteld en vertakt, vooral aan 't eind. De stengel is lang, flink sterk, eenigszins gekromd en iets lichter gekleurd dan de hoed. Ze stonden er van eind October tot midden-November en sierden den grond er prachtig. Jammer dat deze buitengewoon fraaie *Cantharellus*-soort niet meer voorkomt.

In de Bilt vond ik den 12en November op den overgang van Berkenbosch naar Dennenbosch een twaalftal *Cantharellus*-exemplaren, die er uitzagen zooals bijgaand schetsje doet zien: gedrongen, gedraaide stengels, komvormige omgeslagen

Cantharellus umbonatus.

fijn geschubde hoeden. In kleur leken de paddenstoelen veel op den pasbesproken *umbonatus*. Als verschillen vielen op: veel kortere stelen, die verwrongen en gedraaid waren, ze waren $4\frac{1}{2}$ —5 cM. lang, ongeveer even groot als de doorsnede der hoeden, ze waren dus even hoog, als breed. De plaatjes werden niet geelbruin en waren wit tot licht vleeschkleurig getint. De hoeden waren niet in 't midden van een punt voorzien en voelden zacht fijnschubbig aan. En dan was de groeiplaats een andere, zooals gezegd.

Omdat ik niet zeker was, stuurde ik 2 exemplaren naar Leiden op en Mejuffrouw Cool wist ook niet dadelijk te zeggen of we hier met een nieuw soort, dan wel met abnormale exemplaren van *umbonatus* te doen hadden. De

exemplaren werden doorgezonden naar Dr. Meulenhoff, in Zwolle, en die vond, dat we te maken hadden met een nieuw soort voor ons land, n.l. *Cantharellus carbonarius*.

Op één van mijn tochten vond ik op een afgeknapt ouden Adelaarsvarenstengel een grooten geelbruinen paddenstoel groeien, die in uiterlijk precies leek op *Cantharellus*. De heele paddenstoel zag er eigenaardig uit en daarom teekende ik 'm maar dadelijk na. 't Spijt me, dat ik de teekening hier niet kan laten zien, later is die eigendom geworden van 't Rijks Herbarium. Den paddenstoel nam ik mee naar huis. En omdat ik er geen weg mee wist, stuurde ik hem maar weer op naar Leiden. Van dâar hoorde ik toen, dat 't wel een abnormaal exemplaar zou zijn van *Cantharellus aurantiacus*. Dit kon ik niet gelooven. Ik schreef toen dat de zwam op Adelaarsvaren groeide en dat nergens in de buurt een spoor van *Canth. aurantiacus* voorkwam.

De paddenstoel was ± 6 cM. hoog en ± 5 cM. breed en had een komvormigen bruinen, naar binnen toe donker wordenden hoed. De stengel was donkerbruin gekleurd, de plaatjes waren aflopend, talrijk en wit tot lichtgeel van kleur. We zien dus, dat de plaatjes veel lichter gekleurd waren dan de hoed, wat ook bij *Cantharellus aurantiacus* nooit voorkomt. Ik hoorde dan weldra van Mej. Cool, dat ze grooten spijt had, deze waarschijnlijk groote zeldzaamheid weggegooid te hebben, alleen mijn schetsje was overgebleven en dat is de eenige herinnering, die van deze merkwaardige zwam overgebleven is. Ik hoop maar op nieuwe exemplaren de volgende jaren. Mejuffrouw Cool noemt de zwam: *Pleurotus olearius* (?).

Eindigen wil ik met een vondst op Oranje-Nassanoord gedaan van de zeldzame *Omphalia-hydrogramma* ¹⁾, een fraai paars Paddenstoeltje, dat in twee exemplaren tusschen de Berkenbladeren doorkwam. De Paddenstoeltjes waren nog jong en de toekomstige trechtertjes waren fijngeschubd.

Het is me hier natuurlijk absoluut niet te doen geweest om een overzicht te geven van alles, wat ik dit jaar in de Biltsche bosschen vond, nog minder heb ik een wetenschappelijke beschrijving van enkele soorten willen geven.

Het is me echter te doen geweest, om de aandacht van natuurliefhebbers, die pas met de Mycologie beginnen, vooral uit de omgeving van Utrecht, waar er nog bitter weinig aan gedaan schijnt te worden, te vestigen op deze streek. Ook om hen, die zich nog niet met deze mooie planten bezig hielden aan te sporen eens te beginnen en te gaan halen uit de groote voorraden van mijn Biltsche bosschen. Eindelijk om ook meer ervaren Mycologen te wijzen, dat er nog genoeg zeldzaams bij de Bilt te vinden zal zijn. Tenminste, als iemand met zoo weinig ondervinding en nog mindere kennis in een paar keertjes reeds verscheidene nieuwe en zeldzame soorten vindt, dan wijst dat wel op een rijke zwammenflora. Eindelijk verzoek ik allen eens een proefje te komen nemen in Augustus van de Boletus-velden en van andere eetbare zwammen. Het deed me genoeg op mijn verzameltochten zooveel menschen uit de Bilt te vinden, die òók verzamelden om te eten. We gaan dus vooruit, maar er blijft altijd nog zoo oneindig veel over en juist in deze dure tijden mag dat alles niet verrotten. Wie de mooie plaatsjes hier weten wil, zal ik ze graag zeggen en zoo hoop ik, dat er 't komende jaar minder zal hoeven te verrotten van deze heerlijke delicatessen.

¹⁾ Vóór het wegsturen lees ik in het stuk van Mej. Cool, dat deze paddenstoel in nog 3 andere plaatsen gevonden werd. Dit jaar werd *Omphalia hydrogramma* dus gevonden in: Hilversum, Wageningen, Wapenvelde en Winterswijk.